

Sygn. akt V Ca 3385/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Ewa Cylc (spr.)

Sędziowie SO Maria Dudziuk

SR del. Agnieszka Wiśniewska

Protokolant sekr. sądowy Małgorzata Roś

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)

przeciwko A. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego (...) w Warszawie

z dnia 5 września 2012 r., sygn. akt I C 1276/12

1. oddała apelację;
2. zasądza od (...) na rzecz A. M. kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 3385/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 września 2008 roku Miasto (...) wniosło o zasądzenie od I. M. (1), E. M. i A. M. solidarnie kwoty 11.167,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwane zajmują lokal mieszkalny nr (...) przy ul. (...) w W. bez tytułu prawnego w związku z wypowiedzeniem i pozwanym przez powoda z dniem 30 kwietnia 1998 r. umowy najmu przedmiotowego lokalu oraz prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego (...) Wydział I Cywilny z dnia 11 kwietnia 2001 r. nakazującym im opróżnienie i opuszczenie przedmiotowego lokalu. Pozwane według stanu finansowego kona na dzień 15 czerwca 2008 r. dłużne są powodowi kwotę 11.167,00 zł i pomimo wezwań nie uregulowały przedmiotowej należności.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 24 października 2008 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt (...) Sąd zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

Pismem z dnia 26 kwietnia 2012 r. pozwana A. M. wniosła o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wspomnianego wyżej nakazu. W załączonym sprzeciwie wskazała, iż wnosi o oddalenie powództwa, bowiem od 10 lat nie mieszka w lokalu przy ul. (...) w W., a w pozwie nie wskazano, jakiego okresu dotyczy niniejsza sprawa.

Postanowieniem z dnia 14 maja 2012 r. Sąd postanowił przywrócić pozwanej A. M. termin do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty.

Wyrokiem z dnia 05 września 2012 r. Sąd Rejonowy (...) w Warszawie oddalił powództwo i orzekł o kosztach procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Decyzją z dnia 29 marca 1988 r. przydzielono I. M. (2) lokal nr (...) położony w domu nr (...) przy ul. (...) w W.. Do zajmowania przedmiotowego lokalu była również uprawniona A. M.. Z dniem 30 kwietnia 1998 r. Miasto (...) wypowiedziało w/w umowę najmu. Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2001 r. Sąd nakazał I. M. (2) i A. M. opuszczenie i opróżnienie lokalu nr (...) położonego w domu nr (...) przy ul. (...) w W.. A. M. nie zamieszkuje w lokalu nr (...) położonym w domu nr (...) przy ul. (...) w W. od 2002 r., kiedy to przeprowadziła się do wynajętego mieszkania przy ul. (...) w W.. Od tego momentu wielokrotnie zmieniała adres zamieszkania, aktualnie zamieszkuje przy ul. (...) w W.. Przez cały ten okres A. M. bywała w lokalu przy ul. (...) jedynie sporadycznie, tylko po to, aby odwiedzić siostrzeńców.

Należność dochodzona niniejszym pozwem dotyczy okresu od 01 listopada 2006 r. do 15 czerwca 2008 r.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy stwierdził, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy, iż zgodnie z obowiązującą w polskim postępowaniu cywilnym zasadą rozkładu ciężaru dowodu wyrażoną przez przepis art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Należność dochodzona przedmiotowym pozwem dotyczy okresu od dnia 01 listopada 2006 r. do 15 czerwca 2008 r. Pozwana wskazała, iż w ww. okresie nie zamieszkiwała w lokalu nr (...) położony w domu nr (...) przy ul. (...) w W., a twierdzenia te znalazły potwierdzenie w zeznaniach powołanych przez pozwaną świadków. Powód natomiast nie przedstawił żadnych przeciwdowodów na tę okoliczność.

Sąd Rejonowy oddalił powództwo wobec ustalenia, iż pozwana nie zamieszkiwała w przedmiotowym lokalu w okresie, za który dochodzone jest roszczenie objęte niniejszym pozwem.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego tj. art. 229 k.c. w zw. z art. 230 k.c., co skutkowało ustaleniem, że roszczenie powoda z tytułu bezumownego korzystania przez pozwaną z lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w W. za okres od 01.11.2006 r. do 15.06.2008 r. jest nieuzasadnione;

2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 138 § 1 k.p.c. i uznanie, że doręczenia nakazu zapłaty nie można uznać za w sprawie niniejszej za skuteczne,

3. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 § 1 i 2 k.p.c. przez pominięcie dokumentów znajdujących się w aktach a świadczących o zamieszkiwaniu przez pozwaną w przedmiotowym lokalu mieszkalnym w czasie doręczenia nakazu zapłaty,

4. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 230 k.p.c. w zw. art. 233 § 1 k.p.c. i oparcie wyroku o ustalenie, że powód nie kwestionował faktu niezamieszkiwania pozwanej w lokalu nr (...) przy ul. (...) w W. w czasie kiedy wysłano pozwaną na ten adres odpis nakazu zapłaty i tym samym przyjęcie za podstawę rozstrzygnięcia jedynie twierdzeń strony pozwanej.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości, zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, lub ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne zarówno dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne, jak i prawną ocenę tych ustaleń wskazaną w pisemnych motywach orzeczenia.

De facto więc przedmiotowa apelacja to ponowna prezentacja punktu widzenia powoda zarówno co do faktografii jak i interpretacji prawa – która nie zdołała podważyć prawidłowych wywodów Sądu meriti.

Skarżący podniósł zarzuty dwojakiego rodzaju: naruszenia prawa materialnego i procesowego. W pierwszej zatem kolejności należało skupić się nad zarzutami odnoszącymi się do naruszenia prawa procesowego, gdyż dopiero po prawidłowym ustaleniu stanu faktycznego sprawy możliwa jest ocena prawna zasadności roszczeń zgłoszonych przez powoda.

Skarżący wskazał w apelacji na naruszenie art. 230 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. co doprowadziło do błędnego ustalenia stanu faktycznego. W żaden sposób nie wykazano jednak, że Sąd Rejonowy uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego dokonując swobodnej oceny dowodów. Zdaniem Sądu Okręgowego nie jest tu wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej oceny niż ocena sądu.

Apelujący podnosił także, iż Sąd Rejonowy błędnie ustalił, iż powód nie kwestionował faktu niezamieszkiwania pozwanej w lokalu nr (...) przy ul. (...) w W. w czasie kiedy wysłano pozwanej na ten adres odpis nakazu zapłaty i tym samym przyjęcie za podstawę rozstrzygnięcia jedynie twierdzeń strony pozwanej. Jednakże jak słusznie wskazano, powód nie podjął żadnej inicjatywy dowodowej mającej na celu podważenie twierdzeń pozwanej, iż nie zamieszkiwała w przedmiotowym lokalu w okresie kiedy wysłano jej nakaz zapłaty. Powód nie ustosunkował się do złożonego przez pozwaną sprzeciwu od nakazu zapłaty, nie stawiał się również na rozprawie w celu kwestionowania jej stanowiska. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ponadto proces cywilny rządzi się zasadą kontrydiktoryjności. Skoro zatem powód nie podważył twierdzeń pozwanej, które znalazły potwierdzenie w zeznaniach powołanych przez nią świadków, słusznie Sąd przyjął powyższe twierdzenia za przyznane.

Nie jest trafny prezentowany w apelacji pogląd, że w sprawie niniejszej nie było podstaw do uznania, iż nakaz zapłaty nie został skutecznie doręczony pozwanej. Oceniając skuteczność dręczenia nakazu zapłaty z dnia 03 listopada 2008 r. wskazać należy, że art. 138 § 1 k.p.c. przewiduje, że jeżeli doręczający nie zastanie adresata w mieszkaniu, może doręczyć pismo sądowe dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było - administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma. Powyższy przepis określa dozwolone przypadki doręczeń zastępczych do rąk innych osób niż adresaci. Stanowi on wyjątek od reguły i powinien być interpretowany ściśle. Za ścisłą, a nie rozszerzającą, wykładnią tego przepisu przemawiają względy związane z zabezpieczeniem praw procesowych stron i uczestników postępowania.

W tym miejscu należy przypomnieć, że zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 września 1970 r., I PZ 53/70 doręczenia przewidziane w art. 138 i 139 § 1 k.p.c. oparte są na domniemaniu, że pismo sądowe dotarło do rąk adresata i że w ten sposób doręczenie zostało dokonane prawidłowo. Domniemanie to jednak może być przez stronę obalone. Adresat może bowiem dowodzić, że pisma nie otrzymał i o nim nie wiedział, gdyż osoba, której pismo doręczono zastępczo, bądź urząd, w którym je złożono, nie oddały mu pisma.

W przedmiotowej sprawie pozwana wykazała, że w chwili doręczenia nakazu zapłaty nie mieszkała pod adresem podanym przez powoda, zatem nie można było uznać, iż doręczenie zastępcze dorosłemu domownikowi było skuteczne. Za domownika bowiem należy uznać krewnego lub powinowatego zamieszkującego wraz z adresatem pisma w jednym mieszkaniu lub domu, niezależnie od tego, czy równocześnie prowadzi z adresatem wspólne gospodarstwo domowe. Nie mogą być uznani za domowników krewni i powinowaci niezamieszkujący wraz z adresatem (por. wyrok SN z dnia 13 listopada 1996 r., sygn. III RN 27/96).

Z akt sprawy wynika, że I. M. (1) odbierając przesyłkę skierowaną do pozwanej, nie była osobą uprawniona do odbioru korespondencji. Tym samym przyjąć należy, że doręczenie nakazu zapłaty z dnia 03 listopada 2008 r. pozwanej nie było skuteczne.

Chybiony jest również zarzut naruszenie art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 k.p.c. poprzez pominięcie dokumentów znajdujących się w aktach a świadczących o zamieszkiwaniu przez pozwaną w przedmiotowym lokalu w czasie doręczenia nakazu zapłaty. Nie budzi wątpliwości, że stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów zgromadzonych w sprawie oraz zeznań świadków i pozwanej. Żaden z dokumentów nie został pominięty, tak samo zeznania świadków i pozwanej były wiarygodne i nie kwestionowane przez powoda, zatem bezzasadny jest zarzut przedstawiony przez powoda. Dodać należy, iż powód nie powoływał się na nowe okoliczności w sprawie, jak również nie przedstawił nowych dowodów.

Skoro pozwana wykazała, że w okresie od dnia 01 listopada do 15 czerwca 2008 r. nie zamieszkiwała w lokalu nr (...) położonym w domu przy ul. (...) w W., tym samym nie można jej przypisać posiadania zależnego rzeczy tj. przedmiotowego lokalu. Roszczenie powoda przeciwko pozwanej o wynagrodzenie za korzystanie z rzecz okazało się bezzasadne. O ile po jednej stronie występuje właściciel to po drugiej brak jest posiadacza.

Z tych wszystkich wskazanych wyżej względów na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego uzasadnia art. 98, 99 i 108 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.